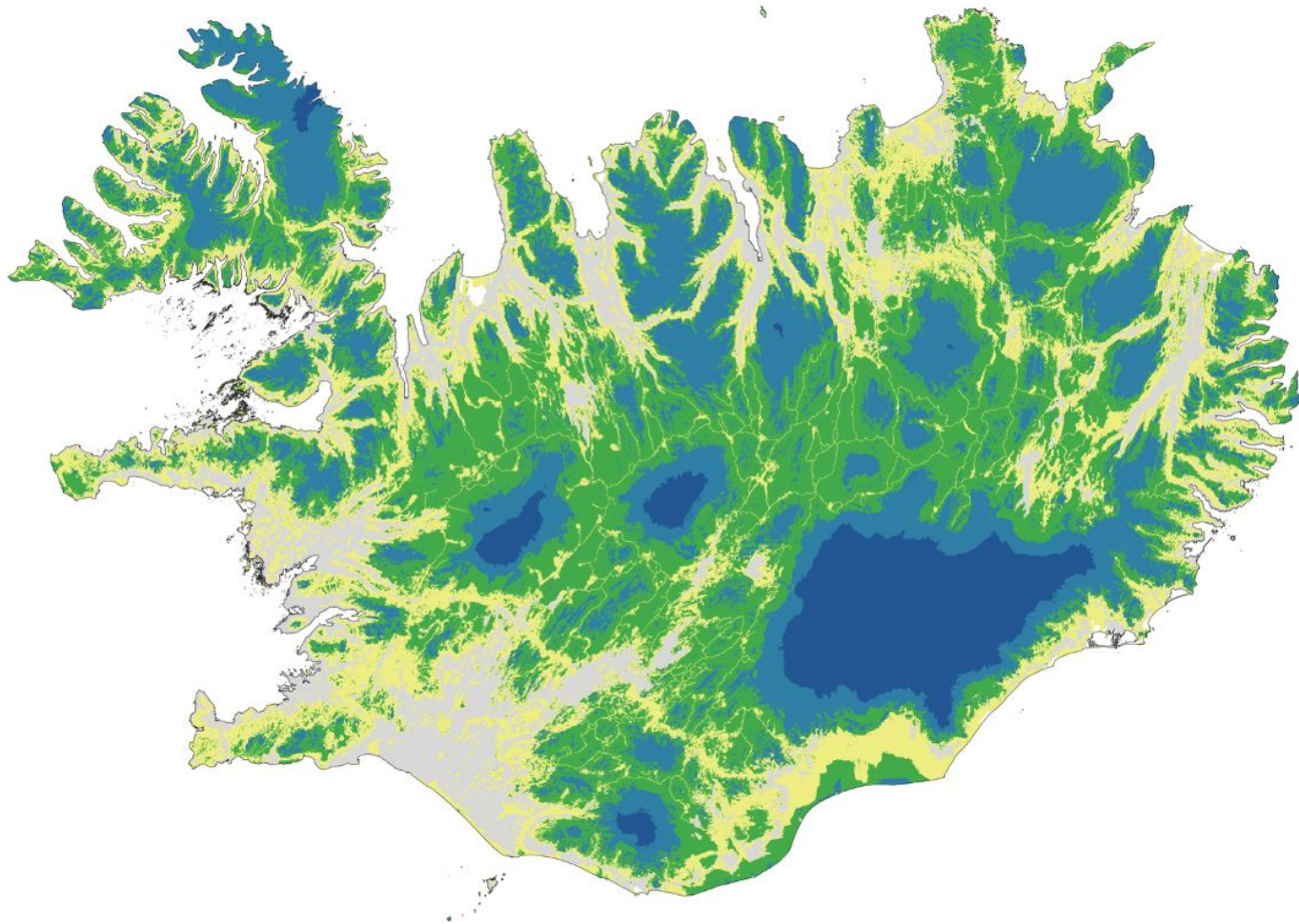

Hvers vegna nýtt kort af óbyggðum víðernum Íslands?

Ekkert kort til sem sýnir blæbrigði víðernanna í samræmi við skilgreiningu náttúruverndarlaga.

Ekkert kort til sem byggir á alþjóðlega viðurkenndri og staðlaðri aðferðafræði.

Mikil þörf fyrir slíkt kort til að meta áhrif mannvirkja og landnotkunar á óbyggð víðerni.

Ekkert lífsmark um kortlagningu hjá hinu opinbera...

...fyrr en 2024, skýrsla Bishop og reglugerð á döfinni í umhverfisráðuneytinu.

Þá gerum við það sjálf

Samstarf nokkurra náttúruverndar-samtaka, styrkir fengust víða að.

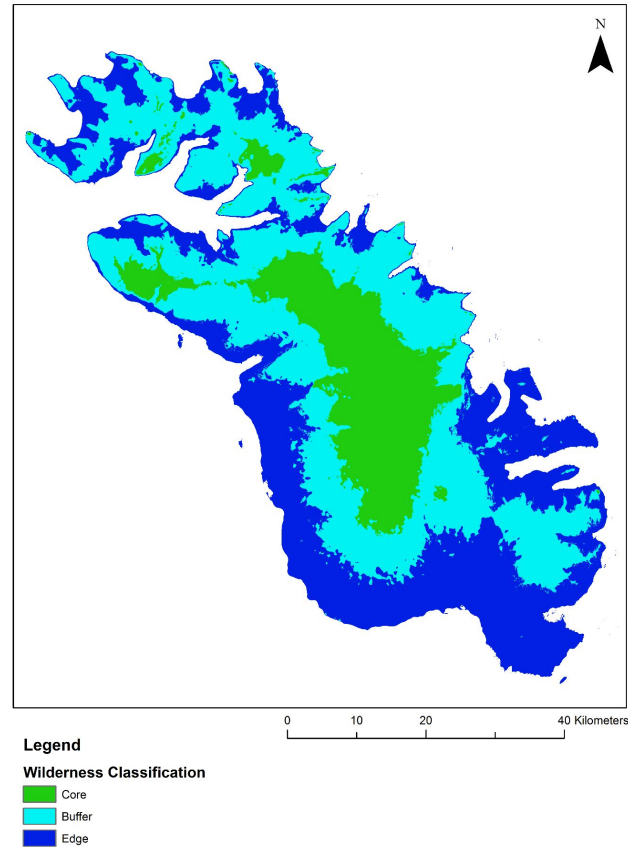
Kortlagningin löguð að íslenskum aðstæðum, íslensk víðerni eru ekki sambærileg víðernum eins og þau þekkjast víðast hvar í Evrópu.

Afraksturinn kynntur innanlands og á erlendum fagraðstefnum.

Ritrýnd grein um verkefnið í tímaritinu *Land* 2023 (Carver et al).

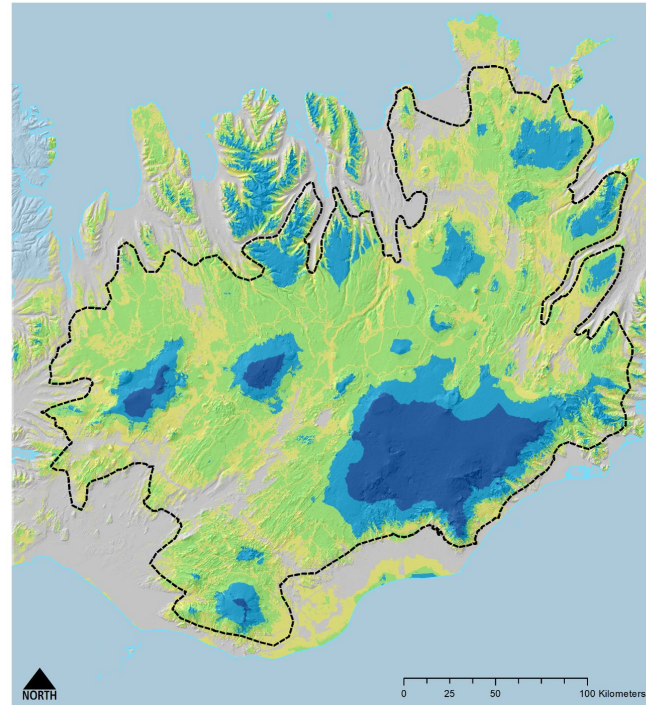

Strandir 2019

Sources: ArcticDEM, Nýjaland Foreldra, © OpenStreetMap contributors,
Landsat imagery courtesy of NASA Goddard Space Flight Center
and U.S. Geological Survey and Based on data from National Land Survey of Iceland

Miðhálandið 2021

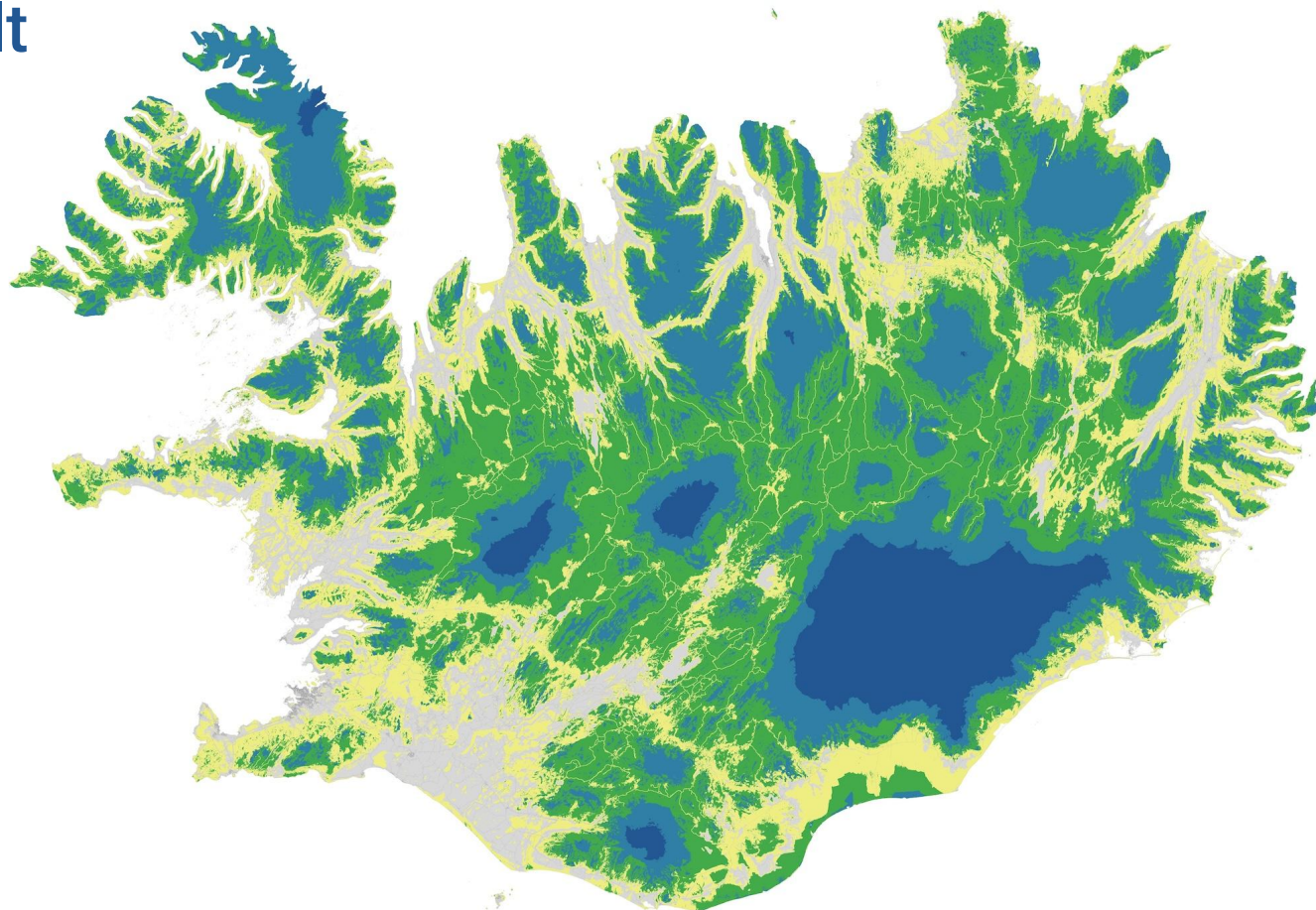
Legend

Central Highlands Area of Interest

Wilderness zones

- Not wild
- Transition Zone
- Buffer Zone
- Core Zone
- Core Zone - interior

Landið allt 2023

Fagleg kortagerð - WRI

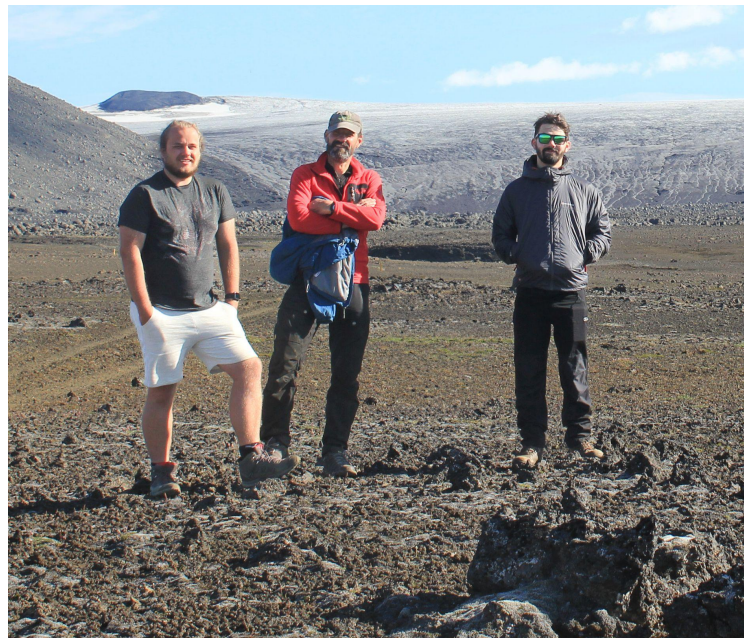
WRI – **Wildland Research Institute**, sjálfstæð rannsóknarstofnun við landfræðideild University of Leeds.

WRI er fremst á sínu sviði, hefur annast kortlagningu víðerna víða um heim.

Þar á meðal kortlagning víðernasvæða í Skotlandi fyrir NatureScot.

Vettvangsathuganir innanlands.

Öflug stafræn úrvinnsla hjá WRI.

Sérfræðingar WRI á vettvangi á miðhálandinu.
Oliver Kenyon, Dr. Steve Carver og Ben Carver.

Byggt á stafrænum kortagrunnum

Náttúrufræðistofnun

Landmælingar Íslands

OpenStreetMap

LANDSNET

mapbox

Nytjalandsgrunnur

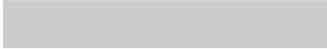
Land og skógur

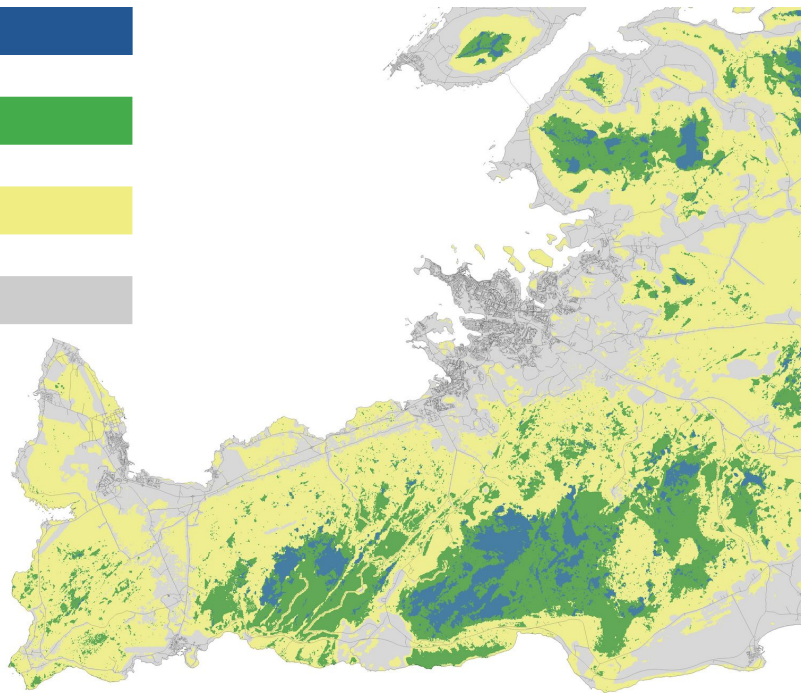
ArcticDEM

Svæðaskipting eftir víðernaskala Wild Europe

Skipt upp eftir skala í svæði frá villtustu víðernunum yfir í byggð utan víðerna:

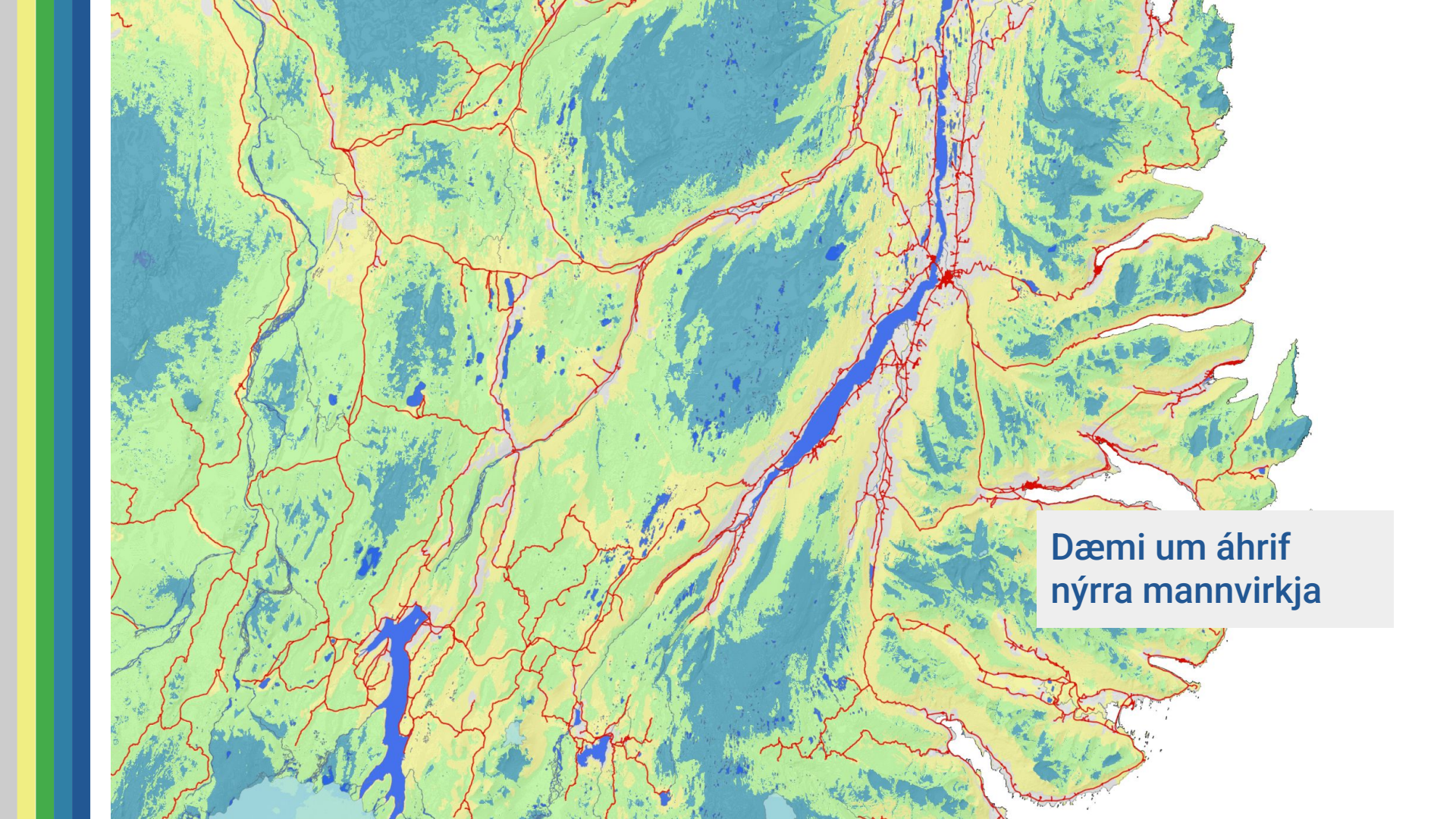
- Kjarnasvæði (core)
- Hjúpsvæði (buffer)
- Umskiptasvæði (transitional)
- Utan víðerna (non-wild)

Skilgreiningar frá Wild Europe –
„A Working Definition of European
Wilderness and Wild Areas“

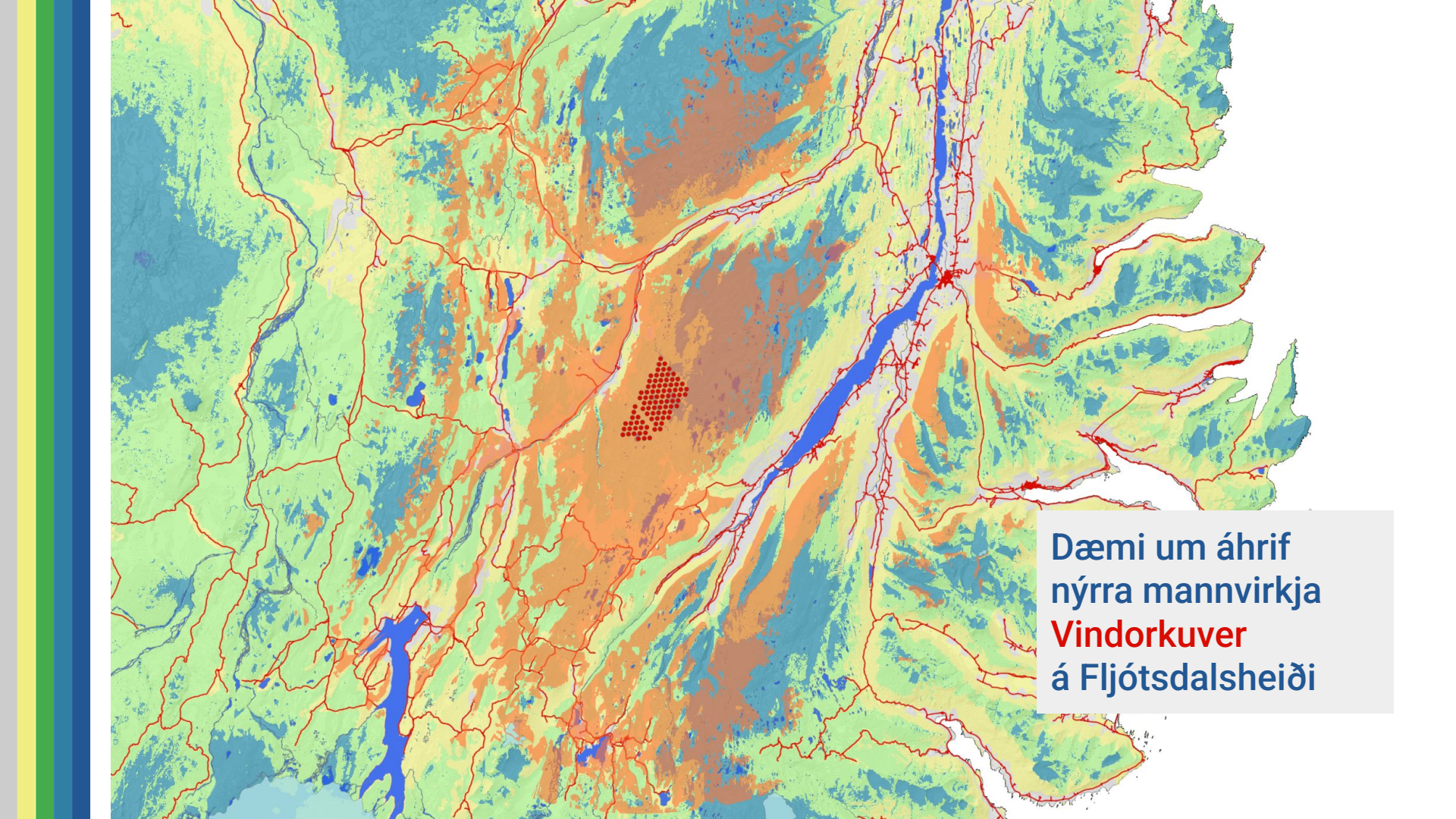

Áhrifabættir í greiningunni

- Fjarlægð frá vélknúnum aðgangi (göngutími) – „remoteness“.
- Sjónræn áhrif af manngerðum vegsummerkjum – „visual impact“.
- Náttúrulegt yfirbragð lands (hlutfall mismunandi gróðurþekju og tegunda landnotkunar) – „perceived naturalness“.

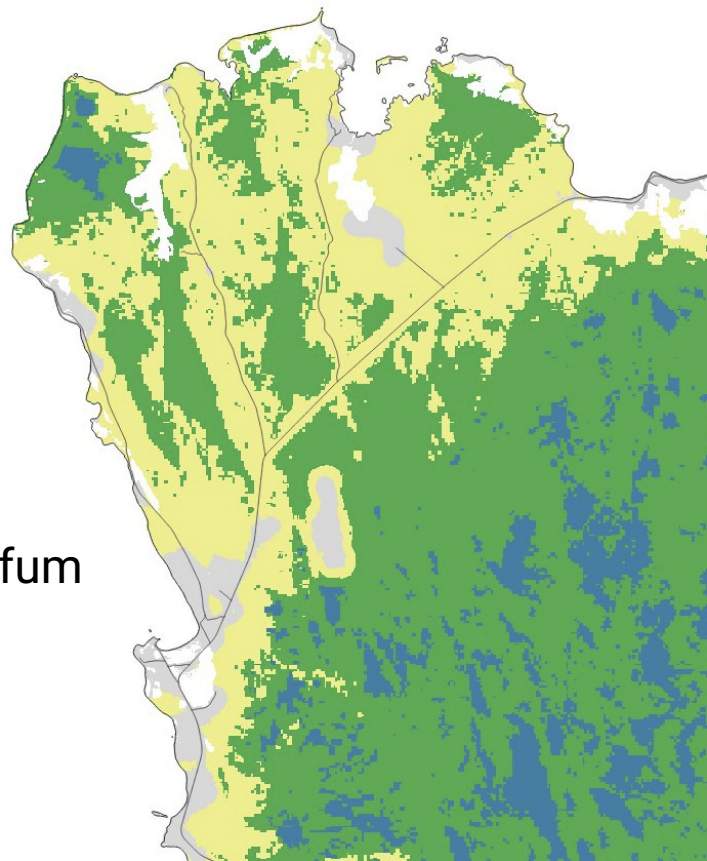
Dæmi um áhrif
nýrra mannvirkja

A topographic map of a mountainous region, likely in Iceland, showing elevation contours and a network of roads. A prominent blue line, possibly a river or a road, runs diagonally across the map. A red dotted area is highlighted in the center-left, indicating a specific study site. The map uses a color gradient from green to brown to represent different elevations and land cover.

Dæmi um áhrif
nýrra mannvirkja
Vindorkuver
á Fljótsdalsheiði

Notkunarmöguleikar víðernakortsins

- Umhverfisáætlanir
- Umhverfismat
- Skipulagsvinna
- Rammaáætlun
- Afar há upplausn 20x20 m - landið allt 260 milljónir punkta
- Skapar getu til nákvæmrar greiningar á áhrifum mannvirkja

Nýting og aðgengi að gagnagrunni

Vidernakort.is - frítt niðurhal, Shapefile og GEOTiff skrár.

Hægt að skoða á vefsja.is og map.is

Gagnagrunnurinn er í notkun hjá rúmlega 60 fyrirtækjum og stofnunum.

Regluleg uppfærsla og aðlögun nauðsynleg - rétt eins og uppfærsla forrita.

Víðernakortið á heima hjá hinu opinbera.

Gagnsemin er ótvíræð

- Samræmd og viðurkennd sýn á flokkun víðerna.
- Afar nytsamt verkfæri við umhverfisáætlanir og -mat.
- Samfélagslegt verðmætamat – mannvirki vs. óbyggð víðerni.
- Markmið víðernakorts samræmast náttúruverndarlögum:

Að fyrir liggi á hverjum tíma áreiðanlegar og uppfærðar upplýsingar um hvar víðerni er að finna.

Að vera til upplýsingar fyrir stjórnvöld við stefnumótun um verndun landslags og aðra landnotkun.

An aerial photograph of a rugged, eroded landscape. The terrain is characterized by vibrant, layered rock formations in shades of yellow, orange, red, and green, suggesting mineral deposits or weathering. A small, dark waterfall cascades down a central ridge. Patches of snow are scattered across the higher elevations and in the background. The sky is a clear, pale blue.

vidernakort.is